

Gebauer Ernő festményei

Jézus és mi

Gebauer Ernő alkotásainak bibliai háttere

A Szentírás számos története tanúskodik arról, hogy Jézus Krisztus milyen nagy szeretettel fordult mindenkihez.

GEBAUER ERNŐ alkotásai bibliai jeleneteket mutatnak be – hat kép segítségével kereshetjük most azokat a pontokat, amelyeken Jézus kapcsolódhat a korabeli és a mai emberek életéhez.

A hívő gondolkodó (János evangéliuma, 3. fejezet)

Nikodémus, a kegyes farizeus életében Isten törvénye állt a legfőbb helyen – olyannyira, hogy évtizedeken keresztül a Tóra megismerésére és tettei ehhez való igazítására törekedett. Amikor a Názáreti feltűnt a történelem színpadán, s nyomában csodák és jelek történtek, Nikodémus érezte, találkoznia kell vele. Egyik éjjel fel is kereste Őt, és izgalmas teológiai diskurzusuk során Jézus kijelentette küldetésének néhány fontos elemét: az evangélium rövid összefoglalásaként ismert mondatot, miszerint *„úgy szerette Isten a világot, hogy megszületett Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen”*, s – komoly fejtörést okozva az idős embernek – betekintést engedett a víztől és Szentlélektől születés titkába.

Fantasztikus az a türelem, amellyel Jézus a mózesi tanokban jártas tanítót az ószövetségi előképekre is hivatkozva kíséri az Újszövetség üdvösségre vezető útja felé.

A gyermekek (Márk evangéliuma, 10. fejezet, 13–16. vers)

Mi az Isten akarata konkrét élethelyzetekben; mit tehet az, aki krízisbe jutott? – Miután farizeusok és tanítványok vitatták meg e kérdést a Mesterrel, gyermekektől lett hangos a környék. A tanítványok zavaró tényezőként tekintettek az apróságokra, s azonnal igyekeztek biztosítani a csendet és a nyugodt légkört, Jézus azonban magához hívta, és megáldotta őket. Szava és tette egyaránt azt bizonyította, hogy az Ő közelében a kicsinyeknek is helye van, sőt a feltétlen bizalom és ráhagyatkozás tekintetében példává is lehetnek a felnőttek számára. *„Aki nem úgy fogadja az Isten országát, mint egy kisgyermek, semmiképpen sem megy be abba.”*

Fantasztikus az a gyengédség, amellyel Jézus odafordul a családokhoz, és áldását adja a gyermekekre.

A veszélyben lévők (Lukács evangéliuma, 8. fejezet, 22–25. vers)

A Genezáreti-tó vizét hirtelen hatalmas vihar korbácsolta fel, s könnyedén dobálni kezdte a kis hajót, melyben Jézus és a Tizenkettő a gadaraiak földjére igyekezett. A tanítványokon – többen tapasztalt hajósok voltak – a rettegés és tehetetlenség érzése lett úrrá, s türelmetlenül ébresztgették alvó Urukat, kinek kérdése fájdalmas pontra tapintott rá. „*Hol van a ti hitetek?*” Hogyan is felejtették el, hogy akit követtek, isteni hatalommal cselekszik, és hogy Neki engedelmeskednek a természet erői?

Fantasztikus az az őszinteség, amellyel Jézus rámutat a hullámoknál is nagyobb veszélyre, de hitbeli gyengeségük ellenére is megsegíti övéit az élet viharában.

A megvetett nő (János evangéliuma, 4. fejezet)

A samáriaiak és a zsidók közti ellentét a régmúltban gyökerezett, s az évszázadok során annyira elmérgesedett, hogy Isten népe látványosan elhatárolódott a samáriaiaktól. Jézus – Isten mindenkinek szóló szeretetét hirdetve – sokszor lépett át társadalmi, faji, vallási korlátokat azért, hogy az elrontott életek megváltozzanak, a sebek begyógyuljanak, és a bűnösök átéljék a bűnbocsánat örömét. Ez történt a Sikár közelében lévő kútnál is, ahol egy parázna nő részesült a csodában, és vált az emberek megvetése elől rejtőzködő emberből az evangélium hiteles hirdetőjévé. „*Megmondott nekem mindent, amit tettem: vajon nem ez-e a Krisztus?*” Fantasztikus az a tapintat, amellyel Jézus úgy mutat rá a bűnre, hogy közben felkínálja a bűnös embernek a szabadulás ajándékát.

A gyászolók (Márk evangéliuma, 5. fejezet, 21–43. vers)

Egy 12 éves lány súlyosan megbetegedett. Az apja, Jairus, a zsinagógai előljáró utolsó szalmaszálként attól kért segítséget, aki a hírek szerint már sok csodát tett a környéken. Jézus azonnal elindult a hívó szóra, de csak halott gyermeket és megrendült gyászolókat talált. Vigasztaló szava – „*Ne félj, csak higgy!*” – nem üres mondatként visszhangzott, hiszen Ő képes volt a lányt visszahozni az életbe, s a házban így a sírás helyére egyszerűen ámulat költözött.

Fantasztikus az a hatalom, amely erősebb a halálnál, s amelyet Jézus az ember megmentése érdekében az élet győzelmére használ fel.

Az ünneplők (János evangéliuma, 2. fejezet, 1–12. vers)

Jézus első csodája a kánai menyegzőn történt, ahová édesanyjával és tanítványaival együtt volt hivatalos. Az ifjú pár örömét majdnem megkeserítette az, hogy túl gyorsan elfogyott a bor, de a kellemetlen helyzetet Mária közbenjárására végül Jézus megoldotta azzal, hogy a kővedrekbe odakészített vizet – az eredeténél jobb minőségű – borra változtatta. Amellett, hogy Jézus osztozott az emberekkel az

élet örömteli pillanataiban, ez a történet jellé is vált: isteni hatalmát hirdette, és hitet ébresztett a szemtanúkban. „Így jelentette ki dicsőségét, és tanítványai hittek benne.”

Fantasztikus az a szeretet, amely Jézust, az Isten Fiát közénk hozta, és Megváltónkká tette.

Hulej Enikő

Gebauer Ernő a stájerországi Hartbergben született, 1882. január 17-én. Édesapja, Gebauer Gusztáv erdőmérnök. Felmenői között több kiváló művész volt a festészet és a zene területén. Édesanyja, Siebenlist Mária nagyváradi születésű volt, Szegeden nevelkedett. Tanulmányait Grazban kezdte, majd Pécsen tanult. Az érettségi vizsgát a Pécsi Magyar Királyi Állami Főreáliskolában (a mai Széchenyi Gimnáziumban) tette le 1901-ben. Ezt követően Budapesten tanult, a Magyar Királyi Mintarajztanoda és Rajztanárképezde növendékeként, a rajztanári képesítést 1905-ben szerezte meg. Ezután 1910-ig Székely Bertalan tanítványaként a művészeti mesteriskolán folytatta tanulmányait. Mint festőnövendék, többször vett részt olaszországi tanulmányúton, a mesteriskola befejezését követően is egy évet tartózkodott Itáliában. Székely Bertalan tanítványának kompozíciós érzékét igen nagyra értékelte. A mester meglátása végigkísérte Gebauer Ernő egész életét, freskók és seccók sokaságát alkotta. Vallási témájú faliképei és seccói 57, elsősorban pécsi, baranyai és Tolna megyei templomban csodálhatók meg.

A dél-norvég Hvasser kistemplomában az apszis előtti két végfalon 1-1, 1957-ben farostlemezre készült, Gebauer festmény látható. Erről a Hvasser templom honlapján (<http://www.kirkesok.no/kirker/Hvasser-kirke>) s az Ághegy korábbi számaiban bárki meggyőződhet. A templombelsőről készült, a világhálón is megtalálható nagylátószögű fotón jól látható a két Gebauer festmény. Ahhoz, hogy nagyfelbontású, aláírást is jól mutató képeket kapjak, a gyülekezet lelkészéhez, Sven Byholthoz fordultam segítségért. Ő a falu nyugdíjas mérnökét bízta meg s hamarosan jó minőségű felvételeket kaptam, amiket azonnal megküldtem a Gebauer Emlékév szervezőinek Pécsre. Azóta már az emlékkiállításról készült dokumentumok visszakérültek hozzám. De újabb kérdések merültek fel: ki is valójában a norvég feleség, élnek-e Norvégiában rokonok s fűzik-e őket további családi szálak Magyarországhoz.

Az Internet s néhány telefon, no és kis szerencse újabb négy, norvégiában fellelhető festmény létezését valószínűsítette. S erről aztán már személyesen is meggyőződhettem, újból Sven Byholt lelkész segítségével, aki ugyanis egy raktár mélyéről előbányászta a telplobból eltávolított kb. 100x150 cm méretű, farostra festett olajképeket. Ezek a legutóbbi tatarozáskor, ablakbővítés miatt kerültek le a főhajó két oldalfaláról. A festményekről készített felvételeket elküldtem Hulej Enikő Kecskeméten szolgáló evangélikus lelkésznek, akit erős szálak fűznek Oslóhoz, hiszen itt végzett teológiai mestertanulmányokat. Az ő gondolatait, értelmezését olvashatjuk az előző összeállításban az immáron hat darabra kiegészült, Norvégiában fellelhető, vallási témájú Gebauer Ernő festményekről.